

g) Jelentés az ásvány-földtani osztályról.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsém az erdélyi muzeum-egylet ásvány-földtani gyűjteményeinek állapotáról és mult évi gyarapodásáról jelentést tenni.

Az elmúlt évben a gyűjteményeknek rendezése tovább folyt. Az ásványtárban a középső szekrényekben kiállított kisebb ásványgyűjtemény rendezése befejeztetett s az egyes ásványpéldányoknak megváltozott helyei az alapleltárban egyszerű jegyek által megjelöltettek, mi által a helyváltoztatás daczára azonnal biztosan reájuk akadhatnak.

A fali szekrényekben felállított nagyobb ásványgyűjtemény, tartalmának minőségét illetőleg a szerényebb tudományos követelménynek sem felel már meg, s ezenkívül kiállítása is célszerűtlen és disztelen, ugy, hogy kiegészítését és új rendezését tovább halasztani lehetetlen. A midőn ezt a t. közgyűlésnek különös figyelmébe ajánlani bátor vagyok, reményelem, hogy magáévá teendi a t. választmánynak később előveendő indítványát, mely ezen gyűjtemény kiegészítését és már rég óhajtott átalakulását célozza.

A kiállított általános őslénytani gyűjtemény, mely régi berendezése mellett a tanításra igen alkalmatlan volt, fele részben szintén újra rendeztetett. Hasonlóképpen megkezdettük a fiókokban elszórtan heverő nagy szamu kővületeknek meghatározását és tudományos elvek szerinti elrendezését is.

A gyűjteményben elszórtan heverő ősemölcs maradványok rendezése és kiállítása szintén megkezdve lett; egyelőre özszeirtam minden erre vonatkozó adatot, melyek is az egylet évkönyvének legújabbjában vannak közzétéve.

A gyűjtemények szaporodása a lefolyt évben a következő;

1. Ajándékozás útján.

Dr. Mosel Antal bányatanácsos urtól 5 dr. kőso Parajdról és Tordáról.

Torma Károly urtól: 20 darab ásvány Kapnikbányáról, 16 darab ásvány és kőzet Erdély különböző helyeiről, 20 darab kővület a esieső-hagymási patakából, 5 darab Ursus spelaens-csont Batiz-Polyánról, 200 db. puhánykővület Lapugyról.

Az urvölgyi m. k. bányahivataltól 1 db. aragonit diszpéldány és 5 db. aragonit letörött egyes kristály Urvölgyről;

2. Csere útján.

A m. k. földtani intézettől: 177 számból és legalább 500 darabból álló őslénytani gyűjtemény a középmagyarországi hegy-ségből.

Ezen nagybecsü gyűjteményért a muzeumegylet gyűjteményének feles példányaiából özszesen 77 számból és 300 darabból álló kővületgyűjtemény (Kolozsvár vidékéről) küldetett fel viszonzásul.

3. Vétel utján.

2 db. gyönyörű Nagyágit és 3 db. gyönyörű Sylvanit Nagyágról.

4. Az egyesület t. választmányának megbízásából az egyesület anyagi támogatásával, a Kolozsvár vidékén alólírott által eszközölt gyűjtésnek eredménye:

300 db. kőzet és kővület, nagyjából Kolozsvár vidékéről; mely anyagnak beható átvizsgálása után a tett kirándulások tudományos eredményéről részletes jelentés később fog benyújtani.

Végül ki kell emelnem még, hogy a múlt nyáron több szakértő látogatója volt gyűjteményünknek, kik között von Rath bonni tanár két napon át volt elfoglalva Erdély vulkáni kőzeteinek áttekintésével s nagy elismeréssel nyilatkozott az Erdélyre vonatkozó földtani gyűjtemény gazdagságáról; tanulságos és csinos föllállításáról.

Ezzel kapcsolatban van szerencsém Dr. Herlich Ferencz őrségéd urnak következő jelentését is fölolvadni:

„A múlt évben a földtani teremben tovább folytatám a rendezést és új tárgyaknak föllállítását. Őszszesen öt szekrényben 600-nál több darab kőzet és kővület lőn kiállítva.

A múlt nyáron a torockói hegységben végezvén a földtani kutatásokat, annak kőzeteiből egy teljes gyűjteményt állítottam össze, mely egy szekrényt elfoglal.

Az Erdővidék lignittartalmu cougeriarétegeiből új kővületekkel szaporítottam a gyűjtemény.

Ki kell emelnem, hogy a muzeumegyesület az orvosok és természetvizsgálók múlt évi nagygyűlése alkalmával keleti Erdélyre vonatkozó kőzet- és kővület-gyűjteményt állított ki Előpatakon.

A háromszéki medenczének édes és felsősvízi faunája Neumayr-tól és általam kidolgoztatván, 14 új faj lett föllállítva. A dolgozat a bécsi cs. kir. bir. földtani intézet múlt évi évkönyvében jelent meg, s benne különösen ki van emelve, hogy a leírt kővületeknek őszszes eredeti példányai az erdélyi muzeumban találhatóak. Ezeknek feles példányaiért a muzeumegyesület cserében Horvátországból, Dalmátiából, a görög szigetekről és Kis-Ázsiából való édesvízi kővült puhányokat fog kapni.

A múlt évben keleti Erdélynek jura és liáskővületeit is kikészítvén és meghatározván, jelenleg vagyok azoknak leírásával és rajzolásával elfoglalva.“

Dr. Koch Antal,

mint a muzeumegyesületi ásvány- és földtani gyűjtemény főőre.

b) Jelentés a régiség- és éremtárról.

Tisztelt közgyűlés!

Mai jelentésemet ismét annak az örömdetes ténynek előadásán kezdhetem: hogy régiség- és éremtárunk a lefolyt 1875 évben is tetemesen gyarapodott. Gyarapodott pedig 22 adomány és 1 vásárlás